

גיליון מס' 396 פרשת כי תבא
תש"פ שנה שמינית

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

מבצע מיוחד !!!

הקדשה ע"ג הגליון בסך 100 ₪ בלבד
כל הקודם זוכה!

וזכות השותפות בהפצת דברי התורה של מרן שר
התורה שליט"א תעמוד לכל התורמים החשובים
לראות ברכה והצלחה בכל העניינים
לתרומות: 053-3145900

הודעה ובקשה

לקראת חג הסוכות יצא הגליון 400 בס"ד של דברי שי"ח
א"ה יצא גליון מורחב ומיוחד ובו יובא גם רשימת
עשרות החיבורים שהוציא רבינו וכן מאות חיבורים
שיצאו במשך עשרות השנים מתלמידיו וממקורביו ועוד,
זקוקים אנחנו לשותפים בהפצת גליון ייחודי זה
להקדשות ולתרומות ניתן לפנות למס' 053-3145900
בברכה מרובה יצחק גולדשטוף

ש"ת מעניני הפרשה

ש. מה הדין מי שצמח לו רק אילן אחד וגדל שם תאנה אחת, האם
מביא ביכורים, והאם שייך לקרוא לזה ראשית דהרי זה כל מה
שגדל לו.

ת. חייב, משנה עושה אדם כל שדהו ביכורים.

ש. מצוות ביכורים לכאורה זהו רק הראשית של גידוליו, א"כ איך
יתכן שאדם עושה כל שדהו ביכורים.

ת. אין לו לשיעור.

ש. ושמת בטנא מלמד שטעונון כלי, אם מביא בכלי שיש בו חור
האם זה לא טוב, האם יש דין כלי כמו בנטילת ידים.

ת. לא מצינו, אבל אינו כבוד המצוה.

ש. לא אכלתי באוני ממנו, מי שבשנים הללו לא היה אונן האם
מתוודה על פרט זה.

ת. יכול להתוודות.

ש. "הסכת ושמע" לעולם ילמוד אדם תורה ואח"כ יהגה, מדוע לא
נהגו כן היום בישיבות ובכוללים, שהרי לכאורה הסדר הוא מתחילה
ללמוד כל התורה כולה, ורק אח"כ להבין. וא"כ על מה אנו סומכים
ומבטלים דינא דגמ'.

ת. רק כשהיה הכל בעל פה.

ש. "ברוך אתה בעיר" ובגמ' ב"מ ק"ז ע"א אמר רב שיהא ביתך סמוך
לבית הכנסת, ולכאורה הרי מאבד שכר פסיעות, וא"כ מה הברכה
בזה.

ת. משום ביטול תורה.

ש. "וברוך אתה בצאתיך", שם בגמ' שיהיו צאצאי מעיך כמותך,
ולכאורה מה הברכה בזה הרי לפעמים האדם עצמו אינו חשוב כ"כ
ובניו מצליחין יותר ממנו, וא"כ מדוע זה ברכה שהבנים שלו יהיו
כמותו.

ת. לפחות כמותו.

(שמחת מרדכי מאת ידידנו הרב מרדכי זיסקינד הגר שליט"א)

ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל (י"ז כ)

כבר נודע, כי אחד המנהגים המיוחדים עליהם לא ויתר רבינו
שליט"א, הוא לשמש כסנדק בבריתות מילה, לשם כך היה נודד
לכל רחבי ארץ ישראל, גם במחיר של מאמץ גדול או חולשה
רבה.

עם התחדשות הבריתות בימים אלו במחיצתו של מרן רבינו
שליט"א, כשהוא משמש כסנדק בשעת המילה, לאחר תקופה של
מספר חודשים בהם לא הורשו אנשים לבוא לערוך אצלו ברית
מילה, הננו מציגים לראשונה תמונה לא ידועה משנת תשנ"ב
בערך, כשרבינו לבוש בטלית לאחר ששימש סנדק בברית מילה,
הוא נראה יורד ממדרגות בית המדרש דחסידי 'ערלוי' ברחוב
מהרש"ל בבני ברק, שם שימש כסנדק בברית מילה (יש"כ להג"ר
יצחק אייזיק טפר שליט"א מרבני ישיבת חזון נחום - הנראה משמאל
התמונה, שזכה לקירבה רבה אצל רבינו)

פנינים על הפרשה

"בערתי הקודש מן הבית וגם נתתיו ללוי" (כו, יג)
נאמר במשנה (מע"ש פ"ה מ"ח): "נתתיו ללוי" - זה ממעשר לוי,
"וגם נתתיו" - זו תרומה ותרומת מעשר (לכהן).

ויש לעיין, הרי מצוות הביעור נוהגת גם במעשר ראשון וגם
בתרומה, אם כן מדוע אצל לוי כתבה תורה בפירוש, ואילו
הכהן רק נתרבה מתיבת "גם".

והנה יש חילוק בין כהן ללוי. כי סתם לוי הוא עני, וכלשון
הפסוק (דברים י"ד כ"ז): 'ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עימך'
(ועין ספרי שם, בכל מקום שאתה מוצא לוי הזה תן לו וכו'), אבל סתם
כהן הוא עשיר, כדאיתא בספרי (פ' ברכה על הפסוק 'ברך ה' חילו'):
'רוב כהנים עשירים הם'.

מעתה אתי שפיר:

הלוי נכתב במפורש בתורה בפסוקים אלו של שנת מעשר עני,
כי בדרך כלל הוא עני וכו"ל, וממילא מקבל גם מעשר ראשון
וגם מעשר עני, אבל הכהן אינו עני ואינו שייך לפרשה של עני,
ומגיעה לו רק תרומה, לכן כתבתו התורה רק בריבוי.

הלבונה גדלה בשבא

"שפעת גמלים תכסך בכרי מדין ועיפה כולם משבא יבואו זהב

ולבונה ישא" (הפסרת תבוא, ישעיהו ס', ו)

צריך ביאור למה כולם יבואו דווקא משבא.

ויש לומר בהקדם קושיא. הרי מצינו בגמרא (ע"ז י"ג ב') שאסור
למכור לגוי לבונה כי יקח את זה לעבודה זרה, ואם כן איך יקחו
מהגויים לבונה, הרי היא של עבודה זרה?

והנה מצינו שהלבונה מצויה בשפע וגדלה בשבא (ירמיה ו' כ'):
'למה זה לי לבונה, משבא תבוא', וכן מלכת שבא הביאה משם
בשמים לרוב, כדאיתא במלכים (א' י"י) וכן ביחזקאל (כ"ז כ"ב):
'רוכלי שבא ורעמה המה רוכליך בראש כל בושם' וגו'.

ולפי זה ניחא:

דווקא בשבא, שיש בה לבונה בשפע, אין הרוב לעבודה זרה,
לכן 'זהב ולבונה ישאו'.

(שבענו מסובך)

יפה מראה

בהזדמנות זו נבקש מכל מי שתחת ידו תמונה ישנה
בה נראה מרן. שישלח למערכת לתועלת הרבים.

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

בענין ברכות אב לבניו וברכות הצדיקים ומהותם

עובד עיריית פ"ת רוסי תינוק שנשבה, יש לו בן ובת בוגרים שבדרך הטבע הוא טוען שלא יתחתנו והוא רוצה לבוא לברכה, אמרו לו שמי שאינו שומר תו"מ הרב לא מברך, אבל הוא מאד מסייע לגנרטור של שבת בפ"ת, האם בזכות זו אפשר שיבוא לקבל ברכה מהרב? ת: הוא יכול לבוא לקבל ברכה - שיחזור בתשובה.

יום ג' חקת ל"ח סיון תשס"ח. בקשתי מרבנו שאכנס עם אחד מידידי לברכה, אמר לי: תוכל לבוא מתי שתרצה עם מי שתרצה, אבל איני יודע מה מצאו בי שבאים לברכה אצלי.

בהזדמנות אמר לי רבנו, פעם אחת אבא שאלני היכן החז"ל "אוי לו למי שהעולם טועין בו" ולא רציתי לומר לו כי הבנתי שהוא רוצה לכתוב זאת בהקדמה של אחד מספריו. א.ה. ואכן כך כתב מרן הסטיפלער בהקדמה לקהילות יעקב ועי' קריינא דאגרתא ח"ב סי' תרל"ד בענין זה והחז"ל מובא במדרש שמובא ב"ראשית חכמה" שם יש כמה מדרשים קטנים שליטת וכתב, וזה שם במדרש מרגניתא דבי רב.

כלל מרכזי בברכותיו של רבנו וברכות צדיקי כל דור: עיקר הברכה - הוא הבטחון של המבקש שה' יעזור לו בזכות הברכה. פלוני סיפר שהיה פעם אצל הקהילות יעקב וביקש ברכות לכמה אנשים ובסוף אמר ששכח עוד אחד שיברכהו, אמר לו הסטיפלר אין לי כל כך הרבה... תגובת רבנו: עיקר הברכה הוא בטחון ואמונה של המבקש שה' יעזור בזכות הברכה, ולכן אם אינו מאמין בברכה בדרך כלל זה לא עוזר.

אמרתי לרבנו, מעשה בבחור פלוני בשיבת אור ישראל לצעירים, שבא כאן לשאול לאיזו ישיבה גדולה ילך והתייעץ האם ילך לישיבה בצפון הארץ, ענהו רבנו בשלילה, ויעץ לו ללכת ללמוד בישיבת אור ישראל הגדולה, על פי העצה והברכה הבחור הנ"ל לא נרשם לשום מקום מלבד אור ישראל, ורבותיו התחננו לפניו שמא לא יתקבל שלפחות ירשם בעוד מקום אך לא הסכים, כי היה בטוח שברכתו של רבנו תתקיים, וכך הוה, שהתקבל נגד כל הכללים ובאופן משונה לטובה.

זה בזכות האמונה בברכה. היה אחד שעשה כל מיני עסקי מסחר שלא כחוק, והיה נכנס לחזון איש ומתברך ממנו והמשטרה בסוף עלתה עליו ועצרוהו, ואמר להם כי אינו פוחד מהם כי יש לו ברכה מהחזון איש... והסוף היה ששחררוהו. זה כוח וזכות האמונה.

א.ה. עי' משך חכמה בהפטרות פרשת וירא ואלו דבריו: עיקר תחיית המת היתה באמונתה התמימה בהנביא, ובשביל האמונה, צדיק החיה את בנה. לכן על ידי גחזי - שלא האמינה בו שידעה כמדרשם 'הוא קדש ואין משרתיו קדש'... אבל אלישע שהאמינה בו, הוא החיה הנער. לכן לנסות גודל אמונתה בהנביא אלישע, עשה השם יתברך שהעלים ממנו, והוא שלח לשאול השלום לילד, ובכל זאת האמינה בו, לא נפל מלבה שום חסרון אמונה בהנביא כי הבן אשר נתן לה יהיה בן קיימא, וחיה יחיה. לכן בזכות זה החיה בנה, ולכן לא נאמר 'וישמע ה' בקול אלישע' כמו שכתוב באלהו, ודו"ק.

א' לך לך ז' חשון תשנ"ז. אני מבקש ברכה לפלונית ממשפחתי לעסק הפרנסה שלה והיא כותבת לרבנו שקיבלה ברכה מהגרש"ז זצ"ל אויערבאך. אמר רבנו: יש מחלוקת בספרי פ"ו עקב ס"ו ל"ח האם ברכת צדיק רק בחייו או כל שכן לאחר מותו. כיצד מברכים, מעשיות והוראות מברכת גדולי ישראל

ו' עש"ק חקת ו' תמוז תשס"ד. אברך ביקש ברכה מרבנו ומאד בכה, ואחר שיצא שאלתי: איך רבנו מחזיק מעמד אחר שמיעת כל כך הרבה צרות, ואכן שמעתי כי הרבנית מוכרחת לקחת כל יום תרופה להרגעה.

היה לי באמת פעם יכוח עם רבי גדליה זצ"ל הוא אמר כי אין זה דרך שכולם באים ומקבלים ברכה, ברכה צריך להיכנס ולהרגיש למצב של המבקש ולתת ברכה באופן אחר שכאן מקבלים, אמרתי לו, הרי ברכתי בלא"ה לא עוזר כלום רק שהפלוני חושב שיש בזה משהו ומחמת כך מספר לפני את דבריו, וזה מרגיעו, אם כן זה עצמו קצת רפואה וטובה בשבילו.

רבי מיכל יהודה (שליט"א) היה מיוחד מאד בענין הזה וכאשר היו מבקשים ברכה הוא השקיע מאמץ וכובד ראש ובירך מלה במלה במתינות, וכשהייתי אצל הצדיק ר' יודל סגל ממנצ'סטר זצ"ל לברכה הבחנתי שבעת שנותן ברכה נהיה אדום.

בחי"א יש סדר שלם כיצד לברך, לומר קודם ברוך השם, ובעמוד השחר.

באותו מעמד אמר לי רבנו: אמא ע"ה ספרה לי שאמרה פעם לחזון איש כי אנשים באים אליו לברכות וחושבים שקיבלו ברכה ובזה יש להם כבר את הכל. הגיב וענה לה החזון איש - ומהיכן את יודעת שזה לא כך.

האמונה היוקדת של אם יהודיה בהבטחת הצדיקים

סיפר לי יהודי, כי היום אחותו מתחתנת, לפני 25 שנה האמא שלה היתה מעוברת איתה והיו קשיים, והקהילות יעקב אמר אל תדאגו יהיה בסדר, והנה אח"כ נהיה יותר גרוע והיתה בסכנת נפשות ממש ורופאים אמרו שמוכרחים להוציא את העובר בניתוח והיא התעקשה, כי הרי הקה"י אמר שיהיה בסדר, הרופאים התריעו ואמרו אנו נותנים לא יותר משתי דקות אם לא יסתדר נעשה מיד ניתוח, וכבר העבירו אותה למיטה אחרת ותוך 2 דקות הסתדר הדבר ונולדה בת בלידה רגילה. האם מותר היה לה לסמוך על בטחונה, ואם תקבל שכר או גיהנם על כך?

רבנו מאד התרגש וזלגו עיניו דמעות, ואמר: יש בחזון איש בהלכות שבת או"ח סי' נ"ט סק"ד, שמי שסומך על בטחון אין מזניחין אותו, אבל כאן שסכנה לפניך מסתמא על פי דין אין אפשרות לסמוך על הבטחון, אבל היא שלא ידעה דינים, תקבל שכר על זה, ונתן את ברכתו.

כיצד מברכין?

אמרתי לרבנו כי נכנסנו עם נגיד מפורסם למרן הגרא"ל והנגיד ביקש ברכה עם קויטל וכתב בו הצלחה בתורה ויר"ש. וביקש גם פרנסה ובריאות, אמר לו הגרא"ל: הכל הפוך קודם יראת שמים ואח"כ תורה, קודם פרנסה ואח"כ בריאות (עי' תענית ח' ב' דכי יהיב רחמנא שובעא לחיי הוא דיהיב). ע"כ. ושאלו את רבנו מה קודם? תורה ויראת שמים זה מחלוקת בגמרא שבת ל"א: ר' סימון ור' אלעזר. והלכה כמי? נראה שם שהלכה כר' אלעזר שיראת שמים קודם, שאמרו תסתיים וכו'. אע"פ שבגמ' שם נאמר תסתיים רק לגבי שר"א הוא סבירא ליה יר"ש קודם, אבל כיון שזה ר' יוחנן משום ר"א מסתמא כך הלכה.

ומה לגבי פרנסה ובריאות מה קודם? בריאות קודם. יש פעמים שאם אין פרנסה זה סיבה שלא יהיה בריאות. ת: אם כן הפרנסה נכללת בכלל הבריאות.

(כל משאלותיך)

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585-7630585 - שלוחה-1586

קהילות 073-2757000 - שלוחה-4310